

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ YAZIM KILAVUZU

Elazığ-2020

ÖN SÖZ

Lisansüstü çalışmaların en önemli aşaması tez hazırlama sürecidir. Bu süreçte dikkat edilmesi gereken en önemli konu, tez çalışmasının temelde bilimsel bir çalışma olduğu ve bu çalışmanın sonunda bilime katkı sağlayacağıdır. Lisansüstü eğitimin de öğrenci, bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, derleme, bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme becerilerini geliştirir. Bu bağlamda tez, öğrencinin kendine ait bilimsel bir eseridir. Büyük zorluklarla yürütülen tez çalışmasında üretilen bilginin kalıcılığını sağlamak ancak iyi bir tez yazımı ile mümkündür. Araştırmasının her aşamasını başarı ile yürüten öğrencilerin tez yazma aşamasında zaman zaman zorlandıkları gözlenmektedir. Öğrencilerin tezlerini raporlaştırma sürecinde yaşadıkları güçlüklerle baş etmede yol gösterici olması için bazı standartlara ve yazım kurallarını belirleyen tez yazım kılavuzuna ya da yönergesine ihtiyaç duyulmaktadır. Enstitümüz, lisansüstü öğrencilerinin kullanımına sunduğu Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu ile onların araştırmalarını belirli kurallarla ve etik bir çerçevede tez olarak bilimsel bir ürüne dönüştürme süreçlerini desteklemeyi amaçlamıştır.

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü lisansüstü tez kitapçıklarının bu Tez Yazım Kılavuzu içinde verilen kurallara uygun hazırlanması zorunludur. Böylece, Enstitüye sunulacak tezlerin temel bilimsel standartları sağlayacağı, kurumun araştırma kültürünü, disiplinini ve etik anlayışını doğru şekilde yansıtacağı kabul edilir. Bu nedenle, kurallara uygun hazırlanmayan tez kitapçıkları kabul edilemez.

Tez yazım kılavuzu geliştirme ekibi tarafından titizlikle hazırlanan bu Kılavuz, Enstitü Yönetim Kurulu ve Enstitü Kurulunun onayını aldıktan sonra Fırat Üniversitesi Eğitim Komisyonunun denetiminden geçmiş ve son olarak Üniversite Senatosu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle, Enstitüye sunulacak tez kitapçıklarının bu Kılavuza uygun hazırlanması aynı zamanda yasal bir yükümlülüktür. Bu yükümlülük, öncelikle tez yazarına ait olmakla birlikte tez danışmanlarının ve tez değerlendirme jürisi üyelerinin de sorumlulukları arasındadır. Öğrencilerin tez yazımına başlamadan önce bu Kılavuzu dikkatlice incelemeleri, olası hataları en aza indireceği gibi maddi ve manevi kayıpları da azaltacaktır.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu, bir takım çalışmasının ürünüdür. Kılavuzun hazırlanmasında büyük bir özveriyle ve üst düzey bir özenle çalışan görüş ve önerileriyle Kılavuzun son şeklini almasına katkı sağlayan Prof. Dr. Şener DEMİREL, Arş. Gör. Dr. Rabia Sena AKBABA, Arş. Gör. Dr. Yelda KÖKÇÜ, Arş. Gör. Batuhan SELVİ ve

Arş. Gör. Dr. Seda ÖZER ŞANAL'a ve Enstitü Kurulumuza, Enstitü Yönetim Kuruluna ve destek veren akademisyenlere çok teşekkür ederim.

Tez Yazım Kılavuzu'nun eğitimin tüm alanlarına yönelik araştırma yaparak bilimin gelişmesine katkı sağlayan tüm akademisyenlere ve öğrencilerimize yararlı olmasını umuyor, saygılarımı sunuyorum.

Nisan, 2020

Prof. Dr. Ayşegül GÖKHAN

Fırat Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ YAZMA KILAVUZU GELİŞTİRME EKİBİ

Prof. Dr. Ayşegül GÖKHAN (Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü)

Doç. Dr. Haki PEŞMAN (Eğitim Bilimleri Enstitü Müdür Yardımcısı)

Dr. Öğrt. Üyesi Muhammed ZİNCİRLİ (Eğitim Bilimleri Enstitü Müdür Yardımcısı)

Prof. Dr. Erdal CANPOLAT

Doç. Dr. Ahmet TEKİN

Dr. Öğrt. Üyesi Fatma ERDOĞAN

Dr. Öğrt. Üyesi Didem KARAKAYA CİRİT

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Bu Kılavuzunun amacı; Yüksek Öğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 9 (1) ve Madde 22 (1) ile Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne Ait Senato Esasları Madde 31 (a) ve Madde 41 (a) uyarınca Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yazımı ve basımı ile ilgili esasları düzenlemektir.

Tanımlar

Bu Kılavuzda kullanılan tanımlar aşağıdaki anlamları ifade etmektedir.

Enstitü: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Senato: Fırat Üniversitesi Senatosu

Ana Bilim Dalı: Enstitü 'de programı bulunan ana bilim dalı

Tez: Yüksek lisans ve/veya doktora tezi

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	6
GİRİŞ	8
1. TEZİN ANA VE ALT BÖLÜMLERİ	9
2. TEZİN ÖN BÖLÜMÜNÜN YAZIM KURALLARI	11
2.1. TEZ CİLDİNİN ÖN KAPAĞI (Ek-1)	11
2.2. TEZ SIRTİ YAZISI (Ek-2).....	11
2.3. TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI (Ek-3).....	12
2.4. BEYANNAME (Ek-4).....	12
2.5. ÖN SÖZ	12
2.6. TÜRKÇE ÖZ SAYFASI (Ek-5)	12
2.7. İNGİLİZCE ÖZ (ABSTRACT) SAYFASI (Ek-6).....	13
2.8. İÇİNDEKİLER LİSTESİ (Ek-7)	13
2.9. TABLOLAR LİSTESİ.....	13
2.10. ŞEKİLLER LİSTESİ	14
2.11. KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ.....	14
2.12. EKLER LİSTESİ	15
3. TEZİN BİÇİMSEL YAZIM KURALLARI	16
3.1. TEZ YAZIM DİLİ	16
3.2. TEZ BAŞLIĞI	16
3.3. BASIMDA KULLANILACAK KÂĞIDIN ÖZELLİKLERİ	16
3.4. KENAR BOŞLUKLARI VE SAYFA DÜZENİ	16
3.5. SATIR ARALIKLARI VE BOŞLUKLAR	16
3.6. SAYFA NUMARALARI	17
3.7. YAZI KARAKTERİ VE PUNTOSU	17
3.8. PARAGRAF YAZIMI.....	17
3.9. ANA VE ALT BAŞLIKLAR	17
3.9.1. Birinci Düzey Başlıklar	17
3.9.2. İkinci Düzey Başlıklar	17
3.9.3. Üçüncü Düzey Başlıklar	18
3.9.4. Dördüncü Düzey Başlıklar	18
3.9.5. Beşinci Düzey Başlıklar	18
3.10. ANA METİN YAZIMI.....	18
3.11. TABLOLARIN HAZIRLANMASI VE YERLEŞTİRİLMESİ	19
3.12. ŞEKİL GÖSTERİMLERİ VE BAŞLIKLARI.....	21
3.13. MADDE GÖSTERİMLERİ.....	22
3.14. METİN İÇİNDE KISALTMALARIN YAZIMI	22
3.15. METİN İÇİNDE SAYILARIN YAZIMI	23
3.16. METİN İÇİNDE KAYNAK GÖSTERİMLERİ.....	24

3.17. KAYNAKÇA BÖLÜMÜ GÖSTERİMLERİ	25
4. TEZİN İÇERİK YAZIM KURALLARI	26
4.1. GİRİŞ BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI	26
4.1.1. Araştırmanın Problemi Yazımı.....	26
4.1.2. Araştırmanın Amacı Yazımı.....	27
4.1.3. Araştırmanın Önem Bölümü Yazımı.....	27
4.1.4. Araştırmanın Sayıtlılar (Varsayımlar) Bölümü Yazımı	27
4.1.5. Araştırmanın Sınırlılıklar Bölümü Yazımı	28
4.1.6. Araştırmanın Tanımlar Bölümü Yazımı.....	28
4.2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ALAN YAZIN BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI	29
4.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI	29
4.3.1. Araştırmanın Yöntemi/ Deseni Yazımı.....	30
4.3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Katılımcılar Yazımı.....	30
4.3.3. Veri Toplama Araçları Yazımı	31
4.3.4. Araştırma Sürecinin Yazımı	31
4.3.5. Verilerin Analiz Sürecinin Yazımı	32
4.4. BULGULAR BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI	33
4.4.1. Nicel Araştırmalarda Bulgular Yazımı	33
4.4.2. Nitel Araştırmalarda Bulgular Yazımı.....	33
4.5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI	34
4.5.1. Tartışma Bölümü Yazım Kuralları	34
4.5.2. Sonuç Bölümü Yazım Kuralları.....	35
4.5.3. Öneriler Bölümü Yazım Kuralları	35
5. KAYNAKLARIN YAZIM KURALLARI	35
6. EKLERİN YAZIM KURALLARI.....	35
7. İZİN BELGELERİ YAZIM KURALLARI.....	36
8. ÖZ GEÇMİŞ YAZIM KURALLARI	36
EKLER	37

GİRİŞ

Bu kılavuz, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı Ana Bilim Dallarında lisansüstü eğitim gören öğrencilerin yüksek lisans (tezli/tezsiz) ve doktora tez çalışmalarını hazırlarken uymaları gereken kuralları içermektedir. Kılavuz hazırlanırken genel olarak Amerikan Psikoloji Derneği'nin (www.apastyle.org) yazım kuralları esas alınmıştır.

Tez yazımında belirlenen kurallara ilişkin hata ve karışıklık olmaması ve öğrencilerimize kolaylık sağlaması amacıyla Enstitümüz tarafından hazırlanan **tez şablonu** kullanılmalıdır. Tez şablonu, bu kılavuzda belirtilen bütün biçimsel özelliklere uygun hazırlanmıştır. Tez şablonuna, Eğitim Bilimleri Enstitüsünün internet sayfasında bulunan bağlantıdan ulaşılabilir.

1. TEZİN ANA VE ALT BÖLÜMLERİ

Tezler genel olarak, ön bölüm, ana bölüm ve son bölüm olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Ön ve son bölümlerin, ana bölümü tanıtıcı ve tamamlayıcı işlevi vardır. Yapılan araştırmanın metni ana bölümde verilir.

Tezler hazırlanırken, aşağıda verildiği gibi ana ve alt bölümlerle başlıklandırılmalı ve numaralandırılmalıdır.

KAPAK

Tez Sırtı Yazısı

ÖN BÖLÜM

İÇ KAPAK

KABUL VE ONAY SAYFASI

BEYANNAME

ÖN SÖZ

ÖZ

İNGİLİZCE ÖZ (ABSTRACT)

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ

ŞEKİLLER LİSTESİ

KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ

EKLER LİSTESİ

ANA BÖLÜM

BİRİNCİ BÖLÜM

I. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Problemi

1.2. Araştırmanın Amacı

1.3. Araştırmanın Önemi

1.4. Araştırmanın Sayıltıları (Varsayımları)

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1.6. Araştırmanın Tanımları

İKİNCİ BÖLÜM

II. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ALAN YAZIN

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

III. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

- 3.1. Araştırmanın Yöntemi/ Deseni
- 3.2. Evren ve Örneklem/ Çalışma Grubu / Katılımcılar
- 3.3. Veri Toplama Araçları
- 3.4. Araştırma Süreci
- 3.5. Verilerin Analizi

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV. BULGULAR

BEŞİNCİ BÖLÜM

V. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

- 5.1. Tartışma
- 5.2. Sonuç
- 5.3. Öneriler

SON BÖLÜM

KAYNAKLAR

EKLER

İZİN BELGELERİ

ÖZ GEÇMİŞ

2. TEZİN ÖN BÖLÜMÜNÜN YAZIM KURALLARI

2.1. TEZ CİLDİNİN ÖN KAPAĞI (Ek-1)

Tezin ön kapağı bilgisayarda hazırlanmalıdır. Bütün metinler 12 punto, Times New Roman yazı tipinde ve 1.5 satır aralığında **kalın** yazı tipinde yazılmalıdır. En üste ortaya T.C. Fırat Üniversitesi (12 punto, kalın), Eğitim Bilimleri Enstitüsü (12 punto, **kalın**), Ana Bilim Dalı (11 punto, **kalın**), ve Bilim Dalı (10 punto, **kalın**), yazılırken tek satır aralığı kullanılmalıdır. Yalnızca tez başlığının tamamı ve danışman ile öğrencinin soyadı büyük harflerle yazılmalıdır. Kâğıdın alt ve sağ taraflarından 3,5 cm, sol kenarından 3,5 cm ve üst kenarından da 3 cm boşluk bırakılmalıdır.

Tezin ön kapağı sırasıyla aşağıdaki bilgilerden oluşmalıdır:

- 1- (T.C.) üniversite adı, enstitü adı, anabilim dalı, bilim dalı (tek satır aralığı)
- 2- 27 satır aralığı boşluk
- 3- TEZİN BAŞLIĞI 1,5 satır aralığı; [tez isminin uzun olduğu durumlarda (16 kelimeden fazla) , tek satır aralığı] .
- 4- Tezin türü (Yüksek Lisans Tezi / Doktora Tezi)
- 5- Tez yazarının adı ve soyadı
- 6- Danışmanın unvanı, adı soyadı, ikinci danışmanın adı, soyadı, (şayet varsa);
- 7- Projeyi destekleyen kurum adı, proje numarasıyla birlikte belirtilmelidir (tez çalışması şayet proje kapsamında bir kurum tarafından desteklenmişse),
- 8- Şehir, tezin yılı.

Tez başlığının uzun olması gibi zorunlu durumlarda puntolar azaltılabilir. Tez cildi ön kapak sayfası Ek-1’ de belirtilen örneğe uygun olarak hazırlanmalıdır.

NOT: Ön kapak sayfasına sayfa numarası konulmamalıdır.

2.2. TEZ SIRTİ YAZISI (Ek-2)

Tez sırtı yazısı, yukarıdan aşağıya doğru okunacak şekilde hazırlanmalıdır. Tezin sırt yazısı hazırlanırken en üstten 1cm boşluk bırakıldıktan sonra yazarın adı ve soyadı; 12 punto, Times New Roman yazı tipinde, sola dayalı, adın ilk harfi, soyadın tamamı büyük harfle olacak şekilde eklenmelidir. Yazarın soyadından sonra 1cm boşluk bırakılarak tezin başlığı büyük harflerle 12 punto, Times New Roman yazı tipinde sola dayalı ve 3 satır olarak yazılmalıdır. Tezin başlığı cilt sırtına sığmaması hâlinde 10 puntoya kadar küçültülebilir. En

altta 1,5cm boşluk kalacak şekilde tezin türü, yıl ve tez cilt numarası 12 punto olarak yazılmalıdır. Tez sırt yazısı örneği Ek-2' de verilmiştir.

2.3. TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI (Ek-3)

Kabul ve onay sayfası kapak sayfalarına uygun biçimde hazırlanacaktır. Yazılar, 12 punto Times New Roman yazı tipinde, 1,5 satır aralığında (sadece üniversite adı, enstitü adı ve ana bilim dalı yazılırken tek satır aralığı kullanılmalıdır) ve **kalin** yazı tipinde olacaktır. Ayrıca jüri isimleri arasında çift satır aralığı kullanılabilir. Kâğıdın alt ve sağ taraflarından 3,5 cm, sol kenarından 3,5 cm ve üst kenarından da 3 cm boşluk bırakılmalıdır. Savunma sonrası tez kabul ve onay sayfası jüri üyeleri tarafından mavi mürekkepli kalem ile imzalanarak ıslak imzalı bir şekilde teze eklenmelidir.

2.4. BEYANNAME (Ek-4)

Burada, tezin hazırlanmasıyla ilgili tüm aşamalarda araştırmacı yaptığı yüksek lisans/doktora çalışmasının Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına ve bilimsel etik kurallarına uygunluğunu beyan eder. Ek-4'te verilen cümleler yer alır.

2.5. ÖN SÖZ

Tezin bu kısmında başlık, büyük harfle sayfanın yukarısına, 12 punto, Times New Roman, **kalin** yazı tipinde ve ortalananarak yazılır. İlk paragrafta tez yazarı tarafından tez konusunun önemi, amacı, zorlukları, motivasyon faktörleri hakkında kısa bir bilgi verilmeli ancak herhangi bir alıntı yapılmamalıdır. Bu bilgiyi izleyen yeni paragrafta, tez çalışmalarına doğrudan katkı sağlayan ve sonra dolaylı katkısı olan kişilere, kurum ve kuruluşlara teşekkür edilmeli ve yapılan katkılar açıkça ifade edilmelidir. Daha sonraki paragrafta, tez çalışmalarına protokol numaralı proje ile maddi destek sağlayan ve/veya yazılı olur müsaadesi veren kurum/kuruluşlara ilgili yazı ve protokol numaraları belirtilerek teşekkür edilir. Tezi hazırlayan öğrencinin adı ve soyadı **kalin** yazı tipinde, ön söz yazısının bir geniş satır aralığı altına 12 punto sağa yaslı, yıl savunma tarihi olarak yazılmalıdır.

2.6. TÜRKÇE ÖZ SAYFASI (Ek-5)

Öz metninde öncelikle tez çalışmasının amacı daha sonra araştırmada kullanılan yöntem(ler) kısaca açıklanır. Yöntemde, araştırmanın modelinden söz edilerek çalışmanın evreni ve örnekleme/çalışma grubu tanıtlır. Araştırmanın veri toplama aracı açıklanır, uygulamanın nasıl yapıldığına değinilir ve hangi teknikler kullanılarak analiz edildiği yazılır. Son olarak, araştırmanın bulguları ve sonuçları hakkında kısa bir bilgi verilir.

Öz sayfasında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Alt başlıklar kullanılmamalıdır (amaç, kapsam, yöntem vb.)
- Bu sayfada başka çalışmalara atıf yapılmamalıdır.
- Özün yaklaşık 300 sözcüğü geçmemesine özen gösterilmelidir.
- Şekil, tablo, harita vb. bilgilere yer verilmemelidir.
- Aktarmalar yerine araştırmacının kendi ifadeleri yer almalıdır.

Öz metninin bitiminden itibaren yeni bir satırda **anahtar kelimeler** yazılmalıdır. Anahtar kelimeler, en az 3, en çok 6 tane olmak koşuluyla sıralanmalı, kelimelerin ilk harfi büyük olmalı ve her kelime virgül ile diğerinden ayrılmalıdır. **Ek-5’te** verilen örneğe uygun biçimde öz sayfası hazırlanmalıdır.

2.7. İNGİLİZCE ÖZ (ABSTRACT) SAYFASI (Ek-6)

Öz sayfasının İngilizce yazımı olup bu yazım sayfası, öz sayfasından sonra yer alır. **Ek-6’da** verilen örneğe uygun biçimde İngilizce öz sayfası hazırlanmalıdır.

2.8. İÇİNDEKİLER LİSTESİ (Ek-7)

İçindekiler bölümü büyük harflerle, 12 punto, Times New Roman, ortada olacak şekilde “**İÇİNDEKİLER**” başlığı ile başlar.

İçindekiler sayfasında, tezin ilk bölümden itibaren yer alan birinci, ikinci, üçüncü,... düzey başlıklarının hangi sayfada olduğunu belirtmek için sayfa numaralarıyla beraber sırasıyla belirtilir. Birinci düzey başlıklar (bölüm adları ve ana başlıklar) büyük harfle ve **kalin** yazı tipinde, ikinci, üçüncü, ... düzey başlıklar ilk harfi büyük olmak üzere küçük harfle yazılmalıdır. Başlıklar ve sayfa numaraları nokta işareti ile birleştirilmelidir. Başlıklar ve sayfa numaraları, Times New Roman yazı tipinde, 12 punto, iki yana yaslı ve 1,5 satır aralığı ile yazılmalıdır.

Tezin Kabul ve Onay Sayfası’ndan başlayarak Giriş Bölümü’ne kadar olan sayfalar, küçük Roma rakamları (i, ii, iii, iv, v,...) ile; ana ve arka bölümlerde yer alanlar ise normal rakamlarla belirtilir. **Ek-7’de** verilen örneğe uygun biçimde içindekiler dizini sayfası hazırlanmalıdır.

2.9. TABLOLAR LİSTESİ

Bu bölümün başlığı büyük harflerle, 12 punto, Times New Roman, ortada olacak şekilde “**TABLolar LİSTESİ**” başlığı ile başlar. Tablo ve numarası **kalin** yazı tipinde,

başlıktaki sözcüklerin baş harfi büyük, diğer harfler küçük (12 punto, Times New Roman), normal yazı tipinde yazılmalıdır. Tablo numarası ve başlık aynı satırda olacak şekilde yazı alanında iki yana yaslanmalıdır. Tablo numaraları ve başlıklar alt alta gelecek şekilde 1.5 satır aralığında gösterilmelidir.

Tablo başlıklarının, tez metni içindeki tablo açıklamalarının bütünüyle ve yerleşim sırasına göre verilmesine dikkat edilmelidir. Tezde yer alan tablolar bir liste hâlinde, içindekiler kısmından sonra ayrı bir sayfada verilmelidir.

ÖRNEK:

TABLolar LİSTESİ

Tablo ve Numarası	Tablo Başlığı.....	Bulunduğu Sayfa Numarası
Tablo 1	Shapiro-Wilks Normallik Testi Analiz Sonuçları	43
Tablo 2	Modelleme Yaklaşımlarının Sınıflandırılması	50

2.10. ŞEKİLLER LİSTESİ

Bu bölümün başlığı büyük harflerle, 12 punto, Times New Roman, ortada olacak şekilde “**ŞEKİLLER LİSTESİ**” başlığı ile başlar. Şekil ve numarası **kalin** yazı tipinde, başlıktaki sözcüklerin baş harfleri büyük, diğer harfler ise küçük (12 punto, Times New Roman), normal yazı tipinde yazılmalıdır. Şekil numarası ve başlık aynı satırda olacak şekilde yazı alanında iki yana yaslanmalıdır. Şekil numaraları ve başlıklar alt alta gelecek şekilde 1,5 satır aralığında gösterilmelidir.

Şekil başlıklarının, tez metni içindeki tablo açıklamalarının bütünüyle ve yerleşim sırasına göre verilmesine dikkat edilmelidir. Tezde yer alan Şekiller dizini bir liste halinde, Tablolar dizini sayfasından sonra ayrı bir sayfada verilmelidir.

ÖRNEK:

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil ve Numarası	Şekil Başlığı	Bulunduğu Sayfa Numarası
Şekil 1	Modelleme Sürecinin Basamakları	34
Şekil 3	Modelleme Döngüsü.....	39

2.11. KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ

Tez metninde kısaltılmış ifadeleriyle yer alan kavram, kuruluş, kurum vb. adların kısaltmalarının ve kullanılan sembollerin açık ifadeleri bu bölümde verilmelidir. Bu bölümün başlığı büyük harflerle, 12 punto, Times New Roman, ortada olacak şekilde

“**KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ**” başlığı ile başlar. Kullanılan kısaltma ve semboller büyük harfle, 12 punto, Times New Roman ve **kalin** yazı tipinde, açık ifadelerinin sözcüklerinin baş harfi büyük, diğer harfler küçük (12 punto, Times New Roman), normal yazı tipinde, alfabetik sırayla ve sayfa numarası verilmeden yazılmalıdır.

Kısaltma ve sembollerin, tez metni içindeki ilk kullanım sıralarına göre verilmesine dikkat edilmelidir. Bu sayfa, şekiller dizini sayfasından sonra ayrı bir sayfada verilmelidir.

ÖRNEK:

KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ

KISALTMA/SEMBOL: Açık Yazılımı

BİLSEM: Bilim ve Sanat Merkezi

PISA : The Programme for International Student Assessment (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı)

2.12. EKLER LİSTESİ

Bu kısımda tez metni içinde verilmesi uygun görülmeyen veya bütünlüğü bozabilecek izin yazıları, çalışmaya ait fotoğraflar, çizelgeler, kullanılan anketler, ölçekler vb. belgelere yer verilmelidir. Bu bölümün başlığı büyük harflerle, 12 punto, Times New Roman, ortada olacak şekilde “**EKLER LİSTESİ**” başlığı ile başlar.

Ek ve numarası **kalin** yazı tipinde, başlıktaki sözcüklerin baş harfi büyük, diğer harfler küçük (12 punto, Times New Roman), normal yazı tipinde yazılmalıdır. Ek numarası ve başlık aynı satırda olacak şekilde yazı alanında iki yana yaslanmalıdır. Ek numaraları ve başlıklar alt alta gelecek şekilde 1,5 satır aralığında gösterilmelidir.

Ek başlıklarının, tez metni içindeki tablo açıklamalarının bütünüyle ve yerleşim sırasına göre verilmesine dikkat edilmelidir. Tezde yer alan Ekler dizini bir liste hâlinde, kısaltmalar ve semboller dizini sayfasından sonra ayrı bir sayfada verilmelidir.

ÖRNEK:

EKLER LİSTESİ

Ek ve Numarası Ek Başlığı..... Bulunduğu Sayfa Numarası

Ek 1 Etik Kurul Kararı..... 114

Ek 2 Araştırma İzin Formu 116

3. TEZİN BİÇİMSEL YAZIM KURALLARI

3.1. TEZ YAZIM DİLİ

Tezin yazım dili, program dili Türkçe olan ana bilim dallarında öncelikli olarak Türkçedir. Türkçe yazılacak tezlerde noktalama ve imla kuralları için Türk Dil Kurumu'nun (TDK) son baskı ya da online Yazım Kılavuzu esas alınmalıdır. Dil bilgisi kuralları, akıcılık, tutarlılık, bütünlük vb. gibi Türkçenin kurallarının doğru şekilde kullanılmasına özen gösterilmeli; anlatım bozukluğu, yazım ve noktalama yanlışlıkları yapılmamalıdır. Anlatımda, günlük dilden uzak akademik bir dil kullanılmalıdır. Örneğin, birinci tekil şahıs ('buldum' veya 'bulduk' vb.) bir dil yerine edilgen bir dil ('bulunmuştur' veya 'bulunmaktadır' vb.) kullanılmalıdır. Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmesi hâlinde İngilizce tez yazılabilir. Bu durumda tez konusu önerisinin İngilizce yapılmış olması gereklidir. Program dili İngilizce olan ana bilim dallarında tez yazım dili İngilizcedir.

3.2. TEZ BAŞLIĞI

Tez başlığı yapılan araştırmanın içeriğini açık bir şekilde yansıtır nitelikte olmalıdır. Tezin başlığı, çalışma alanına özel olup ne çok uzun ne de çok kapsamlı olmalıdır. Başlık Türkçe kelimeler kullanılarak oluşturulmalı ve bağlaçlar dışında 15 kelimeyi geçmemesine özen gösterilmelidir.

3.3. BASIMDA KULLANILACAK KÂĞIDIN ÖZELLİKLERİ

Tez çalışmalarında kullanılacak olan kâğıt; A4 (210x297 mm), 1. kalite hamur ve en az 80 gr/m ağırlığında olmalı ve kâğıdın yalnızca tek yüzü kullanılmalıdır.

3.4. KENAR BOŞLUKLARI VE SAYFA DÜZENİ

Kâğıdın alt ve üst taraflarından 3 cm, sol kenarından 3,5 cm ve sağ kenarından da 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Tüm satırlar, "iki yana yaslı" özelliği kullanılarak sağ ve sol kenarlara ulaşacak şekilde yazılmalıdır. Sayfa numaraları, metin alanı dışında sayfanın ortasında verilmelidir.

3.5. SATIR ARALIKLARI VE BOŞLUKLAR

Tezin metin kısmının tümünde 1,5 satır aralığı kullanılmalıdır.

3.6. SAYFA NUMARALARI

İç kapak sayfası hariç, onay sayfasından itibaren bütün sayfalara sayfa numarası yazılmalıdır. Tezin giriş bölümüne kadar olan sayfalar küçük roma rakamıyla (i, ii, iii, iv, v, vi, ...) ve tezin, giriş bölümünden itibaren de sayfalar 1,2,3.. vb. şeklinde numaralandırılmalıdır. Bölüm başlarına sayfa numaraları yazılmamalıdır. Sayfa numaraları, sayfanın altında ve ortada olacak şekilde hizalanmalıdır. Sayfa numaralarının önüne ya da sonuna herhangi bir işaret (örneğin tire) konulmamalıdır.

3.7. YAZI KARAKTERİ VE PUNTOSU

Tezde yazı karakteri olarak “Times New Roman” yazı tipi kullanılmalı ve yazının boyutu 12 punto olmalıdır. Yazı karakteri, dipnotlarda, alıntılarda, çizim ve tablolarda ise 10 punto olmalıdır. Satır aralığı metin içinde 1,5 olmalı; dipnot, alıntı, çizim ve tablolarda tek satır aralığı kullanılmalıdır. Gerekli durumlarda, dipnot, alıntı, şekil ve tablodaki yazılar 8 puntoya kadar küçültülebilir.

3.8. PARAGRAF YAZIMI

Tezin metin içerisindeki paragraflarında 0,75 cm soldan girinti yapılmalıdır. Ayrıca paragraf aralıkları 12 nk olmalıdır.

3.9. ANA VE ALT BAŞLIKLAR

Metin içerisindeki başlık ve alt başlıkların sıralanması APA’da 5 düzey olarak ele alınmıştır. Başlıklandırmada metin içerisinde karmaşıklık yoğun ise ve alt başlıklandırma fazla ise 1., 2.,3. ya da daha fazla düzeydeki başlıklandırma kullanılabilir. Eğer metin içerisinde çok fazla alt başlıklandırmaya ihtiyaç duyulmuyorsa 1. ya da 2. düzey başlıklandırma tercih edilebilir. Güncel APA 7 formatına göre metin içerisinde başlıkların nasıl verileceği aşağıda belirtilmiştir.

3.9.1. Birinci Düzey Başlıklar

Ortada, kalın ve başlıktaki sözcükler büyük harf ile başlamalı, diğerleri küçük harfle devam etmelidir.

3.9.2. İkinci Düzey Başlıklar

Sola yaslı, kalın ve başlıktaki sözcükler büyük harf ile başlamalı, diğerleri küçük harfle devam etmelidir.

3.9.3. Üçüncü Düzey Başlıklar

Sola yaslı, ***kalın, italik*** ve başlıktaki sözcükler büyük harf ile başlamalı, diğerleri küçük harfle devam etmelidir.

3.9.4. Dördüncü Düzey Başlıklar

Girintili, ***kalın***, başlıktaki sözcükler büyük harf ile başlamalı, diğerleri küçük harfle devam etmelidir.

3.9.5. Beşinci Düzey Başlıklar

Girintili, ***kalın, italik*** ve başlıktaki sözcükler büyük harf ile başlamalı diğerleri küçük harfle devam etmelidir.

ÖRNEK:

Birinci Düzey Başlık

İkinci Düzey Başlık

Üçüncü Düzey Başlık

Dördüncü Düzey Başlık

Beşinci Düzey Başlık

3.10. ANA METİN YAZIMI

Ana metin yazımında aşağıdaki özelliklere dikkat edilmelidir.

- Ana metin Times New Roman yazı tipi ve 12 punto ile yazılmalıdır.
- Noktalama işaretlerinden önce boşluk bırakılmamalı, sonrasında ise sadece bir boşluk bırakılmalıdır. Ancak, parantez, çift tırnak ve kesme işaretlerinde, iç taraflarda boşluk bırakılmamalı, dış taraflarda ise sadece bir boşluk bırakılmalıdır.
- Satır sonlarında kesme işareti kullanılmamalıdır.
- BÖLÜM I, BÖLÜM II, BÖLÜM III vb. başlıklar yeni sayfadan başlatılmalıdır.
- Başlıklara bağlı metinler ayrı sayfalarda olmamalıdır.
- Ana metin içinde kullanılan tablo, şekil, vb. görseller zorunlu olmadıkça bölünmemelidir.

- Ana metin içerisinde yeni, özel ya da alan yazına yeni kazandırılmış terimler ilk kullanıldığında tırnak (“...”) içinde yazılmalıdır.

ANA METİN ÖRNEĞİ:

Günümüz öğretim programlarında kalıcı öğrenmeleri sağlamak amacıyla öğretmen merkezli eğitim anlayışından öğrenci merkezli eğitime geçiş yapılmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım olarak eğitim sistemimize giren bu yaklaşımda öğrenen öğrenme sürecinde aktif olarak rol alır. Öğretmen bu süreçte rehber konumundadır. Yapılandırmacı anlayışın hâkim olduğu sınıflarda öğretmene ve öğrenciye birçok sorumluluk düşmektedir. Öğretmenler bilgiyi iyi organize etmeli, öğrencinin bilgiyi keşfetmesini sağlamalı ve öğrenme ortamlarını öğrenci merkezli olacak şekilde düzenlemelidir

Ev ödevi; “öğrencilerin okulda öğrendiklerini pekiştirerek daha iyi öğrenmelerini ve öğrendiklerinin ışığında yeni bilgileri keşfedebilmelerine yönelik hazırlanmış çeşitli etkinlikler” şeklinde ifade edilmektedir. Bu şekilde öğrenci, ev ödevini yapma sürecinde sadece okulda öğrendiklerini tekrar etmekle kalmamakta, aynı zamanda konu hakkında hazırlanmış olan etkinlikleri uygulamak suretiyle hem yaparak yaşayarak öğrenmekte hem de yeni bilgileri keşfedebilme imkânına sahip olmaktadır.

3.11. TABLOLARIN HAZIRLANMASI VE YERLEŞTİRİLMESİ

Tablolar, tez içeriği ile doğrudan ilgili önemli verileri ve sayısal değerlerin çokluğu nedeniyle anlaşılması zorlaşacak bilgileri sunmak için kullanılmalıdır. Metin içinde, tabloya atıfta bulunulmalı, okuyucunun neye bakması gerektiği belirtilmeli ve önemli noktalar tartışılmalıdır. Tablolar aşağıdaki hususlara dikkat edilerek hazırlanmalıdır:

- Tablo, metinde ilk atıfta bulunulan kısma yakın bir yere yerleştirilmelidir.
- Tablo numarası (verildikten sonra nokta konulmamalı), 11 punto ve **kalin** yazı tipinde olmalıdır. Örneğin **Tablo 1**, **Tablo 2** vb. eklerde verilecek tablolar için numaralandırma, ekle birlikte yapılmalıdır.
- Tablo numarası ve tablo ana başlığı 2 satır aralığında, alt alta gelecek şekilde sola yaslı yazılmalıdır.
- Tablo ana başlığının ilk harfleri büyük diğer harfleri küçük olacak şekilde 11 punto, *italik* yazı tipinde olarak tablo çizgisinin üstüne yazılmalıdır.

- Tablodaki her bir satır ve sütunun kısa başlıkları olmalıdır. Bu başlıklar ilk harfleri büyük diğer harfleri küçük olacak şekilde 10 punto ve **kalin** yazı tipinde yazılmalıdır.
- Tablolardaki iç metin sola dayalı, Times New Roman, normal yazım, 10 punto ve baş harfleri büyük olmalıdır. İç metinlerde gerekli durumlarda 8 puntoya kadar küçülme yapılabilir.
- Tablo gövdesinde bölünme yapılmamalı, ancak bölünme zorunlu ise, üst bilgi satırı sonraki sayfada aynen yazılmalıdır.
- Tablolarda kullanılan sembollerin büyük-küçük gösterimleri, üst çizgileri, yatay-dikey gösterimleri, üslü ifadeler gibi ayrıntılara dikkat edilmelidir. Semboller doğru yazılmalıdır.
- Tablolarda sadece yatay çizgiler kullanılmalıdır.
- Tablo içerisinde yer alan sayısal veriler sağa dayalı ve ondalık basamak sayıları aynı olmalıdır.

ÖRNEK:

Tablo 1(sola yaslı, kalın)

(2 satır aralığı)

Shapiro-Wilks Normallik Testi Analiz Sonuçları (Ana Başlık) (İtalik, 11 punto)

Gruplar		Ön Test	P	Son Test	p
		Shapiro-Wilks		Shapiro-Wilks	
Başarı testi	Deney	.95	.25	.95	.15
	Kontrol	.95	.36	.98	.32
GYÖÖ	Deney	.96	.41	.96	.40
	Kontrol	.97	.68	.96	.45
MTÖ	Deney	.95	.26	.93	.09
	Kontrol	.93	.07	.96	.49

- Tablolar ile ilgili açıklamalar tablo altına yazılmalıdır.
- Tablolar sayısal veriler dışında metin türü bilgiler de içerebilir.

ÖRNEK:

Tablo 2(sola yasl, kalın)

(2 satır aralığı)

Etkileşimli Tahta ile Yapılabilecek Etkinlikler (Kennewell ve Beauchamp, 2007)(İtalik, 11 punto)

Durum	Anlamı	ET Sınıf Etkinliđi Örneği
Bilgiyi Derleme	Ortaya çıkan fikirler doğru olarak kaydedilebilir.	Öğrenciler etkileşimli tahta üzerinde beyin fırtınası yaparlar.
Bilgiyi düzenleme	Depolanan ve gösterilen bilgi ya da metin orijinali bozulmadan kolayca deđiştirilebilir.	Sınıf tartışma sonuçların ardından birlikte bir bilimsel deneyin raporunu düzenler.
Seçim	Listeden yapılabilecekler kaynak ve sürecin seçimi	Öğrenciler herhangi bir dil alıştırmasında kelime listesinden uygun kelimeleri seçerler.

3.12. ŞEKİL GÖSTERİMLERİ VE BAŞLIKLARI

Tablo dışında kalan bütün görsellere şekil denir. Grafik, diyagram, resim, harita, fotoğraf, zaman çizelgesi, iş akış şemaları vb. görseller “Şekil” olarak adlandırılır.

- Şekiller sayfaya ortalanarak konumlandırılmalıdır.
- Şekil ve şekil elemanları okunabilir büyüklükte olmalı ve anlamayı zorlaştıracı ayrıntılar içermemelidir.
- Çözünürlüğü yüksek ve baskı yapıldığında okunabilen şekiller kullanılmalıdır.
- Şekil numarası ve şekil ana başlığı 2 satır aralığında, alt alta gelecek şekilde sola yasl yazılmalıdır.
- Şekil ana başlığının ilk harfleri büyük diğer harfleri küçük olacak şekilde 11 punto, *italik* yazı tipinde olarak verilen şeklin üstüne yazılmalıdır.
- Şekil numarası verildikten sonra nokta konulmamalıdır. Örneğin **Şekil 1**, **Şekil 2** vb. Eklerde verilecek şekiller için numaralandırma, ektekiyle aynı yapılmalıdır.
- Şeklin başlığı öz ama şekli yeterince açıklayıcı olmalıdır.
- Şekil başlığı şeklin sınırlarını aşmamalıdır. Şeklin anlaşılmasını sağlayacak her türlü bilgi şekil içerisinde yer almalıdır.
- Tezde kullanılan tüm görsel malzemeler Şekil olarak isimlendirilmeli; fotoğraf, şema, grafik, harita gibi farklı isimler kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Şekil ile ilgili iç metinlerin yazı puntosu 8’den küçük, 14’ten büyük olmamalıdır.
- Şeklin her kısmında Times New Roman yazı tipi kullanılmalıdır.
- Şeklin başlıkları ile gövde hiçbir şekilde ayrı sayfalarda olmamalıdır.

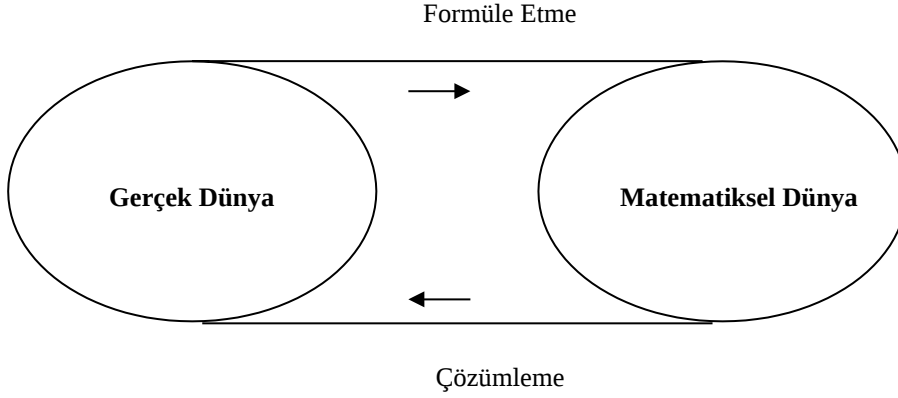
- Şekiller ile ilgili açıklamalar şekil altına yazılmalıdır.

ÖRNEK:

Şekil 1 (sola yaslı,kalın)

(2 satır aralığı)

Matematiksel Modellemeye Ait Basit Şema (Berry ve Huston, 1995) (sola yaslı, italik)

3.13. MADDE GÖSTERİMLERİ

Madde gösterimleri ile ilgili olarak aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Madde gösterimlerinde kullanılacak harf, rakam veya sembol gösterimleri araştırmacının tercihinə bağlıdır.
- Madde gösteriminden önce giriş açıklaması olmalıdır.
- Alan yazından alınan maddeler için kaynak gösterimi, maddelerin bitiminde ya da giriş açıklamasının sonunda verilmelidir.
- Madde gösterimleri ve kaynak gösterimi tezin tamamında bir örneklilik sağlanarak yazılmalıdır.

ÖRNEK:

Tarama modelinin bazı avantajları şu şekilde belirtilmiştir (Robson, 2015):

- a) Tutum, değer, inanç ve güdülerin çalışılmasında nispeten basit ve açık bir yaklaşım sağlar.
- b) Neredeyse tüm insan gruplarından genellenebilir bilgi toplanmasına uyarlanabilir.
- c) Çok miktarda verinin standartlaştırılmasını sağlar.

3.14. METİN İÇİNDE KISALTMALARIN YAZIMI

Kısaltmalar öz ve metinde ilk geçtikleri yerde açık yazılıp, parantez içinde kısaltma verilmek kaydıyla, kullanılabilirler. Sonraki kullanımlarında sadece kısaltılmış biçimleri parantezsiz kullanılmalıdır.

ÖRNEK:

İlk kez: Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) entegrasyon yaklaşımları ölçeği kullanılmıştır.

İkinci kez ve sonrası: Geleneksel BİT entegrasyonu

3.15. METİN İÇİNDE SAYILARIN YAZIMI

- Cümle başında verilen sayısal ifadeler sözcük olarak verilir.

ÖRNEK: Altmış tezdən yirmisi metin analizi üzerineydi, kalan 40 tanesi....

- Bir ifadeyi aniden kesintiye uğratacak bir bilgi veriliyorsa, çift çizgi kullanılır.

ÖRNEK: Bu iki öğrenci- biri ilk gruptan diğeri ikinci gruptan seçilmişlerdi- ayrı ayrı test edildiler.

- Sayılar metin içinde yazılırken tek basamaklı sayılar yazıyla çift basamaklı ve üzeri sayılar ise rakamla ifade edilmelidir.

ÖRNEK: Ders konuları programa uygun olarak beş ders saati işlenmiştir. Deneysel sürecin gerçekleştirilmesi 30 ders saati-10 hafta şeklinde yürütülmüştür.

- Tek basamaklı sayılar metin içerisinde çift basamaklı ve üzeri sayılarla karşılaştırılmak üzere kullanılacaksa bu kez tek basamaklı sayılar da rakamla ifade edilmelidir.

ÖRNEK: Alan yazındaki 40 çalışmanın 8'i ...

- Ayrıca metinde kullanılan sayı, ölçü birimiyle beraber kullanılacaksa sayı rakamla ifade edilmelidir.

ÖRNEK: 5 cm, 7 kg. vb.

- Metin içindeki örneklem, tarih, katılımcı sayıları, bölüm, sayfa, tablo ve şekil numaraları, anketteki skorlar ve puanlar rakamlarla ifade edilmelidir.

ÖRNEK:

- 17 Eylül 2012,
- Saat 10:30
- 30 katılımcı
- 5 puanlı ölçekte 2 puan vb.
- Bölüm 3
- Tablo 6.
- Şekil 1. vb.

3.16. METİN İÇİNDE KAYNAK GÖSTERİMLERİ

Metin içi gönderme en temel olarak iki biçimde yapılır.

- İflazoğlu ve Hong (2011), Türkiye’deki öğrencilerin ödev motivasyonu ve tercihlerini sınıf, cinsiyet ve sosyoekonomik düzey değişkenleri açısından incelemişlerdir.

Ya da

- Öğrenmenin büyük bir kısmı okulda gerçekleşmektedir (Hong ve Milgram, 2000).

Çok nadir olarak yazar soyadı ve yayın yılı bilgisinin ikisi de parantezsiz olarak metnin bir parçası olarak kullanılabilir.

ÖRNEK: Konuyla ilgili olarak Dempsey’in 2006 yılında yapmış olduğu çalışma **örnek** gösterilebilir.

Metin içinde kaynakça gösterilirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Kaynakça gösterimlerinde parantez içi gösterimler esastır.
- Kaynak gösterirken parantez içinde, yazarın soyadı, yayın yılı belirtilir ve imla işaretleri, parantezin önüne değil, sonuna konur.

ÖRNEK: (Şimşek, 2007).

- Madde yazımlarında, kaynakça, maddelerin bitiminde ya da giriş açıklamasının sonunda verilmelidir.
- Başvurulan yayınlar;
- **İki yazarlı** ise her göndermede iki yazarın soyadı da yer almalıdır.

ÖRNEK: (İflazoğlu ve Hong, 2012)

- **Üç ve üzerinde yazarlı** ise göndermeler için ilk yazarın soyadının yanına “ve diğerleri ya da vd.” ifadesi eklenmelidir.

ÖRNEK:

Kaynak: Núñez, J. C., Suárez, N., Rosário, P., Vallejo, G., Valle, A. and Epstein, J. L. (2015). Relation ships between parental involvement in homework, student homework behaviors, and academic achievement: differences among elementary, junior high, and high school students. *Metacognition and Learning*, 10(3), 375-40.

Gönderme: (Núñez ve diğerleri, 2015) ya da (Núñez vd., 2015)

- Aynı parantez içerisinde yapılan çoklu göndermeler ilk yazarın soyadına göre alfabetik olmalı ve noktalı virgül “ ; ” ile ayrılmalıdır.

ÖRNEK:

(Aslan, 1994; Binbaşıoğlu, 1994; Gür, 2002; Hizmetçi, 2007; Kapıkıran ve Kıran, 1999; Özben, 2006)

- Aynı yazar ya da yazarların aynı yıl içinde birden fazla makalesi varsa bunlara gönderme yaparken yılların ardından a, b, c vb. şeklinde liste yapılmalıdır.

ÖRNEK: (Xu, 2008a, 2008b).

- Aynı yazarların iki ya da daha çok çalışması kaynak gösterilirken önce yazarların soyadları verilir, ardından her bir çalışma için eski tarihten yeni tarihe doğru sıralanarak yıllar yazılır. Basımda olan çalışma varsa, bu en sona konulur.

ÖRNEK:

(Xu, 2006, 2011, 2013).

(Balcı, 1984, 1990, 1993 basımda).

- Çeviri kitaplar tezde metin içinde kaynak olarak verildiğinde yazarın soyadı, (orijinal yayın tarihi/çeviri tarihi) şeklinde gösterilir.

ÖRNEK: (Fox, 1981/2000).

- Yazarı belli olmayan ya da anonim çalışmalarda, eğer bir çalışmanın yazarı belli değilse metin içerisinde gönderme yapılırken yazar alanında geçen ilk birkaç kelime (genelde başlıktan) ve yıl kullanılır. Metin içi göndermelerde makale başlığı, bölüm başlığı ya da bir web sayfasının adı çift tırnak içinde; dergi, kitap, broşür ya da rapor başlığı ise italik olarak yazılır.

ÖRNEK:

- Web sayfası, makale başlığı, bölüm başlığı için gönderme:
(“Fırat Üniversitesi Bilgi”, 2010)
- Dergi, kitap, broşür ya da rapor başlığı gönderme:
(*Kütüphaneciliğimiz üzerine*, 1987)
- Yazarı olmayan resmi belgelere (senato kararları, yasalar, yönetmelikler, dava tutanakları vs.) yapılacak göndermeler de yukarıdaki yazarı olmayan çalışmalarda olduğu gibi yapılır.
- Yazarı anonim olarak belirtilen çalışmalara gönderme (Anonim, 2003) şeklinde yapılır.

3.17. KAYNAKÇA BÖLÜMÜ GÖSTERİMLERİ

Kaynakça gösterimleri, Bölüm 4.6. Kaynakların Yazım Kurallarına uygun aşağıdaki hususlara dikkat edilerek yazılmalıdır.

- İlk yazarın soyadına göre alfabetik olmalıdır. Soyadın ilk harfi aynı olan kaynakların kendi içinde ikinci harfe, ikinci harfin aynı olması halinde üçüncü harfe v.b. göre alfabetik sıra yapılmalıdır.
- Kaynakçalar iki yana yaslı, birinci satır soldan 0, ikinci satır asılı (içerden 1,5 cm), Times New Roman, 12 punto yazı tipinde, baş harfler büyük, satır arası 1 (üstten 6 nk, alttan 6 nk) olacak şekilde yazılmalıdır.

4. TEZİN İÇERİK YAZIM KURALLARI

4.1. GİRİŞ BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılmalıdır. Bu bölümü araştırmacılar aşağıdaki yaklaşımlardan herhangi biriyle yazabilirler.

- Birinci yaklaşımda problemin tanımlanması için uygun zeminin gerekçelendirilmesi ve neden önemli olduğunun ifade edilmesini sağlayan ilgili araştırmalara ve alan yazına “Giriş” başlığı altında yer verilir. Problem durumunu açıklamada kullanılan alan yazından sonra problem cümlesi “Araştırmanın Problemi” başlığı altında yazılabilir.
- İkinci yaklaşımda “Giriş” başlığı altında “Araştırmanın Problemi” başlığı açılarak araştırmacı problemine gerekçe oluşturacak tüm kuramsal ve uygulamalı, alan yazın bilgilerine ve ilgili araştırmalara yer verilmelidir. Problemin tanımlanması için uygun zeminin bitirilmesinin ardından bu bölüm araştırmacının kendi özgün problem cümlesi ile sonlandırılmalıdır.

4.1.1. Araştırmanın Problemi Yazımı

Yukarıda “Giriş” başlığı altında verilen yaklaşımlardan hangisi tercih edilirse edilsin aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Problem, çalışmanın amacına uygun kuramsal veya kavramsal bilgiler ve ilgili araştırmalarla desteklenmelidir.
- Bunun için konu ile ilişkili alan yazın gözden geçirilerek yapılan çalışmaların alt alta özetlerinin sıralanarak yazılması değil, çalışmalar arasındaki ilişkiler, benzerlikler ve farklılıklar ortaya konularak yazılmalıdır.
- Alan yazın gözden geçirilirken en az ilgili çalışmadan en çok ilgili çalışmaya doğru gidilmelidir.

- Genel anlatımında, problemin önemi, özgünlüğü ve güncelliği ortaya konulmalıdır.
- Bölümün uzunluğu, çalışmanın amacını ifade edecek yeterlilikte olmalıdır.

4.1.2. Araştırmanın Amacı Yazımı

Araştırmanın problemi ortaya konulduktan sonra araştırmanın amacı verilmelidir. Araştırmanın amacı, problemin belirtilen varsayımlar ve sınırlılıklar çerçevesinde nasıl çözüleceğini ifade etmeli yani sonuçta nelerin beklenildiğini baştan ortaya koymalıdır. Araştırmacının ne araştırdığını özlü bir şekilde ifade etmelidir Amaç cümlesinde çalışmanın evrenine, problemin mantığına ve değişkenlerine yer verilmelidir.

Genel amacın birden fazla analiz gerektirdiği durumlarda genel amaca ilişkin ayrıntılı ve ölçülebilir alt amaçlar yazılmalıdır. Alt amaçlar, araştırmanın türüne ve modeline uygun olarak maddeleştirilmiş sorular ya da hipotezler biçiminde belirtilmelidir.

4.1.3. Araştırmanın Önem Bölümü Yazımı

Bu bölümde araştırmacı, çalıştığı konunun araştırılmasının neden önemli ve gerekli olduğunu araştırmanın dayandığı kuramsal veya kavramsal çerçeveye dayanarak açıkça ifade etmelidir. Araştırmanın önemi problem durumuna çok yönlü bir bakış açısı sağlayan ve okuyucuları yapılan araştırmanın gerekliliğine ikna edici biçimde olmalıdır.

Araştırmacı, araştırmasının neden önemli olduğunu aşağıdaki yollardan biriyle vurgulayabilir:

- Konu ile ilgili alan yazında mevcut bilginin yetersiz olduğunu belirterek,
- Daha önceki araştırma ile yeni araştırma arasındaki zaman farkını belirterek yeni bilgilerle, yöntemlerle, tekniklerle veya şartlarla çalışmanın güncellendiğini ifade ederek,
- Alan yazında tespit edilen bilgi içindeki boşlukları yapılacak araştırmanın nasıl dolduracağına işaret ederek.

4.1.4. Araştırmanın Sayıtlar (Varsayımlar) Bölümü Yazımı

Sayıtlar yapılan çalışmanın bitiminde varılan sonucu etkileyen; fakat test edilmeden kabul edilen önermelerdir. Doğru kabul edilip test edilmediği için araştırmada sayıtları olabildiğince az sayıda tutmak, araştırma sonuçlarının geçerliliği açısından önemlidir. Araştırmada sayıtlı olabilecek denlenmemiş yargılar yazılmamışsa bu durum araştırmanın sonuçlarının geçerliliğini düşürür.

ÖRNEK:

Sayıltı: Öğretmenlerin ölçme araçlarının uygulanması için güvenilir bir ortam oluşturdukları varsayılmıştır.

Sayıltı değil: Araştırmaya katılan öğretmenlerin zekâ düzeyleri eşit kabul edilmektedir.

4.1.5. Araştırmanın Sınırlılıklar Bölümü Yazımı

Bu bölümde, araştırmada ele alınan problem durumu ile ilgili olarak zaman, örneklem ve konu sınırlılıklarından söz edilmelidir. Sınırlılıklar, araştırmacının yapmak isteyip de çeşitli nedenlerle yapamadığı durumların belirtilmesidir. Araştırmacı bu bölümde yaptığı çalışmanın evreninde, yaptığı işlemlerde, kullandığı araç ya da araştırma deseni ile ilgili bütün sınırlılıkları belirtmelidir. Araştırma bulguları verilen sınırlılıklar içinde geçerlidir.

ÖRNEK:

- Çalışmanın bütçesinden dolayı deney grubundaki örneklem büyüklüğü 10 öğrenci ile sınırlıdır.
- Öğretmen görüşmeleri genellikle teneffüs saatlerinde yapılmıştır. Bundan dolayı görüşmeler 15 dakikayla sınırlıdır.

4.1.6. Araştırmanın Tanımlar Bölümü Yazımı

Araştırma kapsamında ele alınan bütün anahtar kelimeler bu bölümde tanımlanmalıdır. Araştırmada yanlış anlamalara ve değişik yorumlara neden olabilecek, sık kullanılan kavramların tanımları verilmelidir. Tanımlar, belli soyut kavramlara açıklık getirmek amacıyla ikinci bir yorumu gerektirmeyecek biçimde, açık, ölçülebilir ve araştırmaya özgü olmalıdır. Bu tür tanımlar, işlevsel ya da başka bir deyişle işe vuruk (operasyonel) tanımlar olarak adlandırılır. İşlevsel tanım; kavramların gözlenebilir ve ölçülebilir özelliklerle tanıtılması, soyutun somuta indirgenmesidir. Genellikle işlevsel tanımlar kullanmak açıklık için iyi bir yoldur. Eğer alan yazında bulunan eski tanım ilgili herkesçe yeterince açık ise tanım aynen kullanılabilir. Aksi takdirde araştırmacının kendisinin açık bir tanım yapması beklenir. Bu bölüm yazılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Araştırmanın temel değişkenleri bu bölümde tanımlanmalı ve bu tanımlarla ilgili gerekiyorsa alan yazından faydalanılmalıdır.

- Bu bölüm, araştırmanın sözlük bölümü gibi algılanmamalı ve araştırmanın her bir terimi ile ilgili tanımlama yapılmamalıdır.
- Araştırmada kullanılan kısaltmalar ve semboller ile ilgili açıklamalara yer verilmemelidir.
- Kavramlar ve değişkenlerin tanımları ile ilgili tartışmalar değil araştırmanın teorisine ve ölçeğine uygun olan nihai tanım yazılmalıdır.
- Tezin başlığında geçen kavramların tanımları özellikle verilmelidir.
- Bir kavramın bir başka kavramla tanımı yapılmamalıdır.

4.2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ALAN YAZIN BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılır. Bu bölümde, araştırmanın problemine dayanak oluşturulan teorik çerçeve açıklanır. Alan yazın taraması kapsamında, araştırmanın temel değişkenleri ile ilgili teoriler, kavramlar ve kavramsal ilişkilerden söz edilir. Bu bölümle ilgili aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Çalışmanın “Araştırmanın Problemi” başlığı altında verilen araştırmalar dışında tez konusu ile ilgili araştırmalar bulgu veya sonuçları ile sunulmalıdır.
- Temel ve güncel kaynaklara da mutlaka yer verilmelidir.
- Alan yazın bilgisi, dil ve anlam bütünlüğü gözetilerek yazılmalıdır.
- Konuyla ilgili araştırmalar yazıldıktan sonra ulaşılan araştırmalara yönelik kişisel değerlendirmeler, analizler ve sentezler yapılarak kısa bir değerlendirme paragrafına yer verilir.
- İçerikteki bütünlüğün bozulmaması için araştırma konusu ile doğrudan ilişkisi olmayan konulara yer verilmemelidir.
- Tekrar niteliği taşıyabilen açıklamalardan kaçınılmalıdır.
- Özgün kaynağına ulaşılması mümkün olan metinlerde, ikincil kaynaklar kullanılmamalı, ders notları, ödevler vb. materyaller kaynak olarak verilmemelidir.

4.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılır. Bu bölümde “Araştırmanın Yöntemi/Deseni”, “Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Katılımcılar”, “Veri Toplama Araçları” ve “Verilerin Analiz Süreci” ve “Araştırma Süreci” başlıkları yer almalıdır. Aşağıda, sözü edilen başlıklara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

4.3.1. Araştırmanın Yöntemi/ Deseni Yazımı

Araştırma modeli, araştırmanın amacına ulaşmasını sağlayacak en uygun ve ekonomik tasarımdır. Bu başlık altında öncelikle çalışmanın türüne (nicel ya da nitel) değinilmeli, ardından söz konusu türler içerisinde yer alan desenlerden (modellerden) hangisine uygun olduğu belirtilmeli ve desenin temel özelliklerinden, seçilme nedeninden ve yararlarından söz edilmelidir. Bu bölüm yazılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Araştırma modelinin özellikleri, seçilme nedeni, araştırma problemi/alt amaçlar ya da hipotezler dikkate alınarak açıklanmalıdır.
- Yöntemle ilgili olarak araştırma için yerine getirilen ya da araştırmacı tarafından düzenlenen koşullar açıklanmalıdır.
- Araştırmanın nerede, ne zaman ve nasıl yürütüldüğü açıklanmalıdır.
- Araştırmada ele alınan problemin ne tür bir araştırma olduğu ve hangi yönetime göre araştırıldığı gerekçeleriyle birlikte verilmelidir.
- Araştırma yöntemi, araştırmanın amacına uygun olmalı ve bir başka araştırmacının anlayabileceği kadar açık ve anlaşılır olmalıdır.
- Araştırma modelinin, seçilen konuya göre farklılık gösterebileceği ya da değişikliğe uğrayabileceği hususuna dikkat edilmelidir.
- Araştırma konusu hangi değişkenlerin ele alındığına işaret etmeli, yöntem, araştırma değişkenlerini en doğru ölçebilecek türden olmalıdır.

4.3.2. Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Katılımcılar Yazımı

Araştırmanın evreni, örnekleme, çalışma grubu, katılımcılar ile ilgili tanımlamalar bu bölümde yapılmalıdır. Bu kısımda aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Öncelikle evrenin özellikleri ayrıntılı biçimde ifade edilmeli, bir diğer ifadeyle evren, araştırmacının amacına uygun biçimde tanımlanmalıdır.
- Bu evrenden hangi yöntemle, nasıl bir örneklem seçildiği adım adım açıklanmalıdır.
- Örneklem türü ve örneklem alınması işlemleri, örneklem büyüklüğünün saptanması, güven ve sapma sınırları, gerekçeleriyle ve detaylı biçimde açıklanmalı, bu gerekçelere ilişkin kaynaklar kurallarına uygun olarak belirtilmeli, şekil veya tablolardan yararlanılmalıdır.
- Evren ile ilgili genelleme yapılma imkânı olmayan (nitel ve deneysel) araştırmalarda örneklem kavramı yerine, çalışma grubu başlığı kullanılmalıdır. Burada da seçilen

birim ya da kişi/ler ayrıntılı olarak tüm özellikleriyle tanıtılmalıdır. Çalışma grubunun içinde yer aldığı bağlam da ayrıntılı açıklanmalıdır.

4.3.3. Veri Toplama Araçları Yazımı

Araştırmada değişkenlere ilişkin veri toplamak amacıyla kullanılacak olan veri toplama araçları (ölçme araçları) bu bölümde tanıtılmalıdır. Bu bölümün yazımında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Bu bölümde veri toplanmasında kullanılacak ölçme araçlarının her biri detaylı bir şekilde tanımlanmalı ve neden kullanıldığına ilişkin gerekçe belirtilmelidir.
- Her bir veri toplama aracının hangi amaç için seçildiği ve özellikleri, geçerlik ve güvenirlik bilgileriyle belirtilmelidir.
- Araştırma soruları ile veri toplama araçları arasındaki ilişkiler bu bölümde ifade edilmelidir. Bu çerçevede, hangi değişkenin hangi ölçme aracıyla ölçüldüğüne ilişkin bilgilere yer verilmelidir.
- Kullanılan ölçme araçlarını geliştiren/uyarlayan kişiler, geliştirme süreçleri, teorik dayanağı ve var olan psikometrik özellikleri (faktör yapısı, geçerlik ve güvenirlik analizi vb. gibi) hakkında bilgi verilmelidirler.
- Araştırmada birden fazla ölçme aracının kullanılması hâlinde her bir ölçme aracı için ayrı alt başlıklar açılmalıdır.

4.3.4. Araştırma Sürecinin Yazımı

Bu bölümde araştırmanın alt amaçlarına dönük olarak veri toplama sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ayrıntılı olarak yer verilmelidir. Bu bölümün yazımında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Öncelikle hangi verilere gereksinim duyulduğu ve bu verilerin nasıl toplandığı ya da elde edildiği açıklanmalıdır.
- Araştırmada belirtilen verilerin toplanmasına ilişkin süreçte yapılan işlemlere (geliştirme, uyarlama, izin/onay alma vb.) değinilmelidir.
- Araştırma sürecinde yasal izin ve etik kurul onaylarının alındığı belirtilmeli, izin/onay belgelerinin eklerde yer aldığına ilişkin atıflar (EK 1, EK 2 gibi) yapılarak ilgili belgelerin tezin ekler kısmında yer aldığı ifade edilmelidir.
- Bu kısımda, araştırma problemi, amacı ve modeli veya konusu paralelinde, toplanacak verilerin türleri, kaynakları (insan, bitki, belge, tarihsel kalıntı vb.), ne

zaman, nasıl, kimlerce ve kimlerden toplandığı ve her adımının açıkça veya ardışık bir biçimde belirtileceği bilgiler verilmelidir.

- Veri toplama araçlarının veya yöntemlerinin uygulanması ile etik kurallara ilişkin önlemlerin neler olacağı hakkında ayrıntılı bilgiler yazılmalıdır.

Uyarı:

Toplanmış verilere ilişkin belgeler (anketler, ölçekler, görüşme formları, ses kayıtları, veri giriş dosyaları vb.) talep edildiği takdirde danışmanlara, tez izleme komitesi üyelerine ve diğer tez jüri üyelerine sunulmalı ve bu belgeler mezuniyetten itibaren zaman aşımı süresince (en an beş yıl) saklanmalıdır. Bu belgelerin saklanması öğrenci sorumludur.

4.3.5. Verilerin Analiz Sürecinin Yazımı

Bu kısımda toplanan verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması sürecine ilişkin açıklamalara yer verilmelidir. Araştırmanın alt amaçlarında yer alan her bir sorunun yanıtlanmasına ya da hipotezlerin test edilmesine karşılık gelen veri analizi tekniği belirtilmeli, tekniğin seçilme gerekçesi ve hipotezlerin test edilmesine ilişkin işlemler yer almalıdır. Toplanan ham verilerin nasıl işlenip çözümleneceği, veri işleme sisteminden çıkan sonuçların doğruluğunun nasıl denetleneceği, olası sonuçların nasıl yorumlanıp değerlendirileceği ana çizgileriyle, gerektiğinde ise, ayrıntılarıyla belirtilmelidir. Bu bölümün yazımında aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Araştırmanın sorularına ve değişkenlerine bağlı olarak yapılacak istatistiksel analizlerle ilgili ayrıntılar açıklanmalıdır. Hangi araştırma sorusu/hipotezi için hangi analizin yapıldığı tek tek belirtilmelidir.
- Nitel araştırmalarda da, veri analizi için uygulanan süreçler (kullanılan tekniklerin betimsel, içerik ideografik, mikro-etnografik oluşu ve seçilmelerine ilişkin gerekçeleri ile birlikte) tek tek açıklanmalıdır.
- Bulgularla ilgili yorumlar/tartışmalar burada yapılmamalı bir sonraki bölüm olan tartışma bölümünde yapılmalıdır.

ÖRNEK:

Araştırma kapsamında toplanan verilerde normal dağılımın gözlenmesi durumunda değişkenler açısından ikili gruplar arasında anlamlı olan bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için, bağımsız gruplar t-testi tekniği kullanılmıştır. Normal dağılımın olmadığı hallerde ise parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. İki'den fazla gruplar için anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek için ise ANOVA testi, yani tek yönlü

varyans analizi, belirlenen farklılıkların hangi gruplardan kaynaklı olduğunu belirlemek için Scheffe Testi kullanılmıştır. Yine bu noktada da dağılımın normal olmadığı durumlarda Kruskal-Wallis Testi, farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu tespit etmek için ise gruplar arasında ayrı ayrı Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde ise korelasyon analizi kullanılmıştır.

4.4. BULGULAR BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılır. Bulgular bölümünde, araştırmanın soruları/hipotezleri doğrultusunda, veri toplama araçlarından elde edilen veriler üzerinde yapılan analiz sonuçları ayrıntılı olarak açıklanmalıdır. Bulgular, araştırma soruları/hipotezleri ile hem sıralama açısından hem de içerik açısından bire bir uyumlu olmalıdır.

4.4.1. Nicel Araştırmalarda Bulgular Yazımı

- Bulguların sunumunda araştırmacının beklentileri ve subjektif yargıları değil problemin çözümü için bulunan bulgular ön planda tutulmalıdır.
- Bulgular, çalışmanın amaçları veya hipotezleri etrafında organize edilmelidir.
- Araştırmada belirlenen her araştırma sorusu veya hipotez, bulgular bölümü içerisinde ayrı bir alt başlık olarak ele alınmalıdır.
- Her bir araştırma sorusu/hipotezi için, giriş cümlesi, tablo ve bulgu metni sıralamasına uyulmalıdır.
- Analizi yapılan veriler sayısallaştırılarak sunulmadan önce hangi probleme ilişkin veri olduğuna ve hangi istatistik yöntemle analiz edildiğine ilişkin bilgi verilmelidir.
- Araştırmanın her bir amaç veya hipoteziyle ilgili tablo veya şekil oluşturulabilir.
- Bulgular, elde edildiği şekli ile olduğu gibi sunulmalıdır.
- Yorum, tartışma ya da öneriye yer verilmemelidir.
- Araştırmanın sorusunda/hipotezlerinde bulunmayan veriler ya da bulgulara yer verilmemelidir.

4.4.2. Nitel Araştırmalarda Bulgular Yazımı

- Nitel bir çalışmada da bulgular, araştırma soruları veya amaçları çerçevesinde organize edilmelidir.

- Eğer bir dizi durum belirleme çalışması yapılıyorsa, her bir durum için ayrı bir bölüm oluşturulmalıdır.
- Yazılı yanıtlardan ya da doküman örneklerinden kesitler sunulacaksa orijinalliği bozulmaksızın sunulmalıdır (örneğin, tarama yapılarak).
- Görüşme ve video dökümlerindeki etkileşimlerden örnek kesitlerin sunumu sırasında, sözel ifadelerin yanı sıra sözel olamayan ifadelere de (duraksama, gülme, sinirlenme, yüksek sesle/fısıltı ile konuşma gibi) yer verilmelidir.
- Bu amaçla kullanılacak işaretlemeler bulguların giriş bölümünde sunulmalıdır.
- Görüşmeden ve video çekiminden bir kesit sunulurken görüşme/video kaydının kaçınıcı dakikası ve saniyesinden kesit sunulduğu ifade edilmelidir.
- Doküman ve günlüklerden örnek kesitler sunulurken sayfa numaraları verilmelidir.

4.5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER BÖLÜMÜ YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılır.

4.5.1. Tartışma Bölümü Yazım Kuralları

Bu bölümde, araştırma soruları/hipotezleri çerçevesinde, konuya bağlı olarak sorular/hipotezler mantıksal bütünlük korunarak bir bütün halinde tartışılır. Bu bölüm yazılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- Tartışma, araştırmanın problemi ekseninde yapılmalıdır.
- Yapılan çalışmanın sonuçları ile alan yazında yapılmış olan benzer çalışmaların sonuçları arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların neler olduğu, nedenleri, alana yansımaları kuramsal çerçevede değerlendirilmelidir.
- Tartışma bölümünde araştırma sonucunu destekleyen ve desteklemeyen araştırmaların yer alması ve desteklemeyen araştırma sonuçlarının olası nedenlerinin neler olabileceği üzerinde durulmalıdır.
- Araştırmacı, özgün sentez ve yorumlarına bu bölümde yer vermelidir.
- Bulgular doğrultusunda, araştırmanın güçlü ve/veya desteklenmesi gereken yönlerinden söz edilmelidir.
- Diğer araştırma bulgularından söz edildiğinde mutlaka kaynak (referans) gösterilmelidir.
- Tartışmada çok keskin bir dil kullanılmamalı, olasılık içeren bir dil kullanılmalıdır.

4.5.2. Sonuç Bölümü Yazım Kuralları

- Bu başlıkta araştırma bulgularından elde edilen sonuçlar, sayısal değerler verilmeksizin sıralanır.
- Araştırmacının yaptığı çalışmada nasıl bir sonuç bulunduğunu, problem/alt problem cümlelerine veya hipotezlere dayalı olarak açıklaması beklenmektedir. Sonuçların, okumayı kolaylaştırması açısından alt amaçlar doğrultusunda maddeler halinde yazılması tercih edilmelidir
- Sonuç bölümünün, bulguların bir özeti ya da kısa bir tekrarı olmadığı ve bulgulara ilişkin yapılan yorumlardan sonra araştırmacının yargısı olduğu bilinmelidir.

4.5.3. Öneriler Bölümü Yazım Kuralları

- Öneriler yazılırken, araştırma soruları/hipotezleri çerçevesinde elde edilen bulgular dikkate alınarak öneriler ortaya konmalıdır.
- Gelecekte yapılacak olan çalışmalar için aynı alandaki veya benzer konularda çalışan araştırmacılara bazı öneriler sunulmalıdır.
- Yapılacak öneriler, bulgular ve sonuçlar ile ilgili ve uyumlu olmalıdır.
- Araştırmacı, kendi araştırmasından çıkartılması mümkün olmayan, çok genel öneriler yazmamaya dikkat etmelidir.
- Araştırmacı, kendi çalışmasındaki sınırlılıkları göz önünde bulundurarak sonraki çalışmalarda giderilmesinin yararlı olduğunu düşündüğü eksikliklere yönelik önerilere de yer vermelidir.

5. KAYNAKLARIN YAZIM KURALLARI

Bu bölüm yeni bir sayfadan başlanarak yazılmalıdır. Kaynak gösterimleri güncel APA 7 formatına uygun olmalıdır (Detaylı APA 7 rehberi enstitümüz web sayfasında yer almaktadır).

Metin içinde verilen her kaynak kaynakçada yer almalı, kaynakçada verilen her kaynak metin içinde yer almalıdır. Metin içinde kullanılan kaynaktaki yazar adı ve tarih bilgisinin kaynakçada ki yazar ve tarih bilgisi ile birebir aynı olmasına dikkat edilmelidir.

6. EKLERİN YAZIM KURALLARI

Tezin bu kısmı yeni bir sayfadan başlamalıdır. Çalışmanın içeriğine bağlı olarak çeşitli bilgi ve belgelerin yer aldığı kısımdır. Ekler metin içerisindeki uygun bir yerde parantez

içerisinde (EK 1, EK 2 vb.) mutlaka verilmelidir. Ekler, metin içerisinde belirtildikten sonra tezin Ekler kısmına numara sırasına göre sıralanmalıdır. Eklerde aşağıdaki öğelere yer verilmelidir:

- Orjinallik raporu
- Çalışmada kullanılan veri toplama araçları (Anket, ölçek, mülakat formları vb.)
- Çalışmaya ait ek tablo, şekil, görsel, grafik vb.

7. İZİN BELGELERİ YAZIM KURALLARI

Tezin bu kısmı yeni bir sayfadan başlamalıdır. Tez çalışması ile ilgili etik kurul ve çalışma yapılan kurumun izin belgesi bu bölümünün içinde yer almalıdır.

8. ÖZ GEÇMİŞ YAZIM KURALLARI

Tezin bu kısmı yeni bir sayfadan başlamalıdır. Bu bölümde öğrenci kısaca akademik geçmişi ve iletişimi ile ilgili bilgileri vermelidir.

ÖRNEK:

ÖZ GEÇMİŞ (ortada, kalın)

1998 Elazığ Lisesi

2004 Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Bölümü Matematik Eğitimi Ana Bilim Dalından mezun olma

2005 Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Ana Bilim Dalı Matematik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Programına Giriş

İLETİŞİM BİLGİLERİ (ortada, kalın)

Görev Yaptığı Kurum:

E-Posta:

Tlf.:

EKLER

Ek-1: Tez Cildi Ön Kapağı

T.C.
Fırat Üniversitesi (12 Punto,Kalın)
Eğitim Bilimleri Enstitüsü (12 Punto,Kalın)
.....Anabilim Dalı (11 punto,kalın)
(Bir satır aralığı, ortada)

(27 boşluk)

TEZİN TÜRKÇE BAŞLIĞI (12 punto)
Yüksek Lisans Tezi/Doktora Tezi (12 punto)
Öğrencinin Adı SOYADI (12 punto)
Danışman: Unvanı Adı SOYADI (12 punto)
II. Danışman: (Yoksa silinir) (12 punto)

**Fırat Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon (FÜBAP) Birimi tarafından
nolu proje ile desteklenmiştir. (10 punto, Times New Roman)**

Elazığ, YIL (12 punto)

EK-2: Sırt Yazısı Örneği

ÖN KAPAK					
1 cm	Adı Soyadı	Tez Adı	Yüksek Lisans Doktora Tezi (4cm)	ELAZIĞ 2020 (2,5cm)	No (1,5cm)
ARKA KAPAK					

Ek-3: Tez Kabul ve Onay Sayfası

T.C.
Fırat Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü
Yüksek Lisans Tezi/Doktora Tezi

Tez Başlığı: Başlık 12 punto, Times New Roman, **Kalın** yazı tipinde, Tek Aralıklı, Sola yaslı, Her Kelimenin İlk Harfi Büyük Olarak Buraya Yazılır, Bağlaçların İlk Harfi Küçük Yazılmalı.

1 boşluk

Tez Yazarı: Adı SOYADI (12 punto, Times New Roman, **Kalın** yazı tipinde, Ortalı)

1 boşluk

İlk Teslim Tarihi: Tezin Enstitüye ilk teslim edildiği tarih

Savunma Tarihi: Enstitü yönetim kurulunun kararlaştırdığı savunma tarihi

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına göre hazırlanan bu tez, Eğitim Bilimleri Enstitüsünün Yönetim Kurulunun .../.../ 20.... tarih ve ... sayılı kararı ile oluşturulan jüri üyeleri tarafından değerlendirilmiş ve akademik dinleyicilere açık olarak yapılan tez savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Danışman: Unvan Adı SOYADI

İmza

İkinci Danışman: Unvan Adı SOYADI

.....

Jüri Başkanı: Unvan Adı SOYADI

.....

Üye: Unvan Adı SOYADI

.....

Üye: Unvan Adı SOYADI

.....

Üye: Unvan Adı SOYADI

.....

O N A Y

Bu tez, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun .../.../ 20.... tarih ve ... sayılı kararıyla tescillenmiştir.

Unvan Adı SOYADI

Enstitü Müdürü

Ek-4: Beyanname Sayfası

BEYANNAME (12 Punto, Kalın yazı tipi, Ortalı, sol girinti yok)

Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım “..... (Buraya Tez Başlığı, Her Kelimenin İlk Harfi Büyük Olarak 12 Punto ve Normal Yazılır)” başlıklı yüksek lisans/doktora tezimin içindeki bütün bilgilerin doğru olduğunu, bilgilerin üretilmesi ve sunulmasında bilimsel etik kurallarına uygun davrandığımı, kullandığım bütün kaynakları atıf yaparak belirttiğimi, maddi ve manevi desteği olan tüm kurum/kuruluş ve kişileri belirttiğimi, burada sunduğum veri ve bilgileri unvan almak amacıyla daha önce hiçbir şekilde kullanmadığımı, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim. (metin 12 punto, 1,5 aralıklı, iki yana yaslı, paragraf girintisi 1 cm)

.../.../...20 (Savunma Tarihi, sağa yaslı)

Adı SOYADI (Kalın, Sağa yaslı)

İmza

(Mavi mürekkepli ve ıslak imza olmalı)

Ek-5: Öz Sayfası

ÖZ

**Tez Başlığı (12 Punto, Kalın , İlk Harfler Büyük Diğerleri Küçük, Tek Aralık Ayarlı
Olarak Buraya Yazılır.**

(1 boşluk)

Adı ve SOYADI (12 Punto, Kalın)

(1 boşluk)

Yüksek lisans Tezi / Doktora Tezi (12 Punto, Normal)

(1 boşluk)

FIRAT ÜNİVERSİTESİ (12 Punto, Normal)

Eğitim Bilimleri Enstitüsü (12 Punto, Normal)

(1 boşluk)

.....Ana Bilim Dalı (11 Punto, Normal)

.....Bilim Dalı (10 Punto, Normal)

2020, Sayfa: X+97 (11 Punto, Eklerin son sayfası)

Metin metin metin

(11 Punto, 1,15 aralık, normal, iki yana yaslı, paragraf ilk satırları 1cm girintili başlar, paragraf arasında aralık(başlık) bırakılmaz, önce sonra ayarları sıfır yapılır. Öz Metni, başlık 2.6’ daki açıklamalara uygun hazırlanmalıdır.)

Anahtar Kelimeler:,,, (En az 3, en çok 6 tane olmak koşuluyla sıralanmalıdır. Her anahtar kelimenin ilk kelimesinin baş harfi büyük diğerleri küçük yazılmalı ve her kelime virgül ile diğerinden ayrılmalıdır.)

Ek-6: İngilizce Öz (Abstract) Sayfası

ABSTRACT

**Tez Başlığı (12 Punto, Kalın , İlk Harfler Büyük Diğerleri Küçük, Tek Aralık Ayarlı
Olarak Buraya Yazılır.**

(1 boşluk)

Adı SOYADI (12 Punto, Kalın)

(1 boşluk)

Master Thesis / Ph.D. Thesis (12 Punto, Normal)

(1 boşluk)

FIRAT UNIVERSITY (12 Punto, Normal)

Institute of Educational Science (12 Punto, Normal)

(1 boşluk)

Department of..... (11 Punto, Normal)

Division of..... (10 Punto, normal)

2013, P: X+97 (11 Punto, Eklerin son sayfası)

İNGİLİZCE ÖZ METNİ

(11 punto, 1,15 aralık, normal, iki yana yaslı, paragraf ilk satırları 1cm girintili başlar, paragraf arasında aralık(başlık) bırakılmaz, önce sonra ayarları sıfır yapılır. İngilizce Öz Metni, başlık 2.7’deki açıklamalara uygun hazırlanmalıdır.)

Key Words:,,, (Türkçe öz sayfasında verilen anahtar kelimelerin İngilizce karşılığı verilmelidir. En az 3, en çok 6 tane olmak koşuluyla sıralanmalıdır. Her anahtar kelimenin ilk kelimesinin baş harfi büyük diğerleri küçük yazılmalı ve her kelime virgül ile diğerinden ayrılmalıdır.)

Ek-7: İçindekiler Dizini

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BEYANNAME	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	viii
EKLER LİSTESİ	ix
KISALTMALAR VE SEMBOLLER LİSTESİ	x
BİRİNCİ BÖLÜM	1
I. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıtlılar	7
1.5. Sınırlılıklar	8
1.6. Tanımlar	8
İKİNCİ BÖLÜM	11
II. KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ALAN YAZIN	
2.1. Örgüt Yapısı	11
2.1.1. Örgüt Kavramı	11
2.1.2. Yapı Kavramı	13
2.2. Örgütsel Yapının Türleri	15
2.3. Örgütsel Yapının Boyutları	20
2.3.1. Karmaşıklık (Farklılaşma)	21
2.3.2. Formalleşme (Biçimselleşme)	22
2.3.3. Merkezileşme	25
2.4. Konuyla İlgili Yapılmış Çalışmalar	64
2.4.1. Yurt İçinde Yapılmış Olan Çalışmalar	64
2.4.2. Yurt Dışında Yapılmış Olan Çalışmalar	71
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	77
III. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	77
3.1. Araştırmanın Modeli	77
3.2. Evren ve Örneklem	77
3.3. Veri Toplama Araçları	81
3.4. Verilerin Toplanması	96
3.5. Verilerin Analizi	97
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	100
IV. BULGULAR	100
4.1. Araştırmanın Alt Amaçlarına İlişkin Bulgular	100
4.1.1. Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	100
4.1.2. İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	102

4.1.3. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular	106
4.1.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular	121
4.1.5. Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular	126
4.1.6. Altıncı Alt Amaca İlişkin Bulgular	134
BEŞİNCİ BÖLÜM	143
V. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	143
5.1. Tartışma	143
5.2. Sonuç	143
5.2.1. Birinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	143
5.2.2. İkinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	144
5.2.3. Üçüncü Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	146
5.2.4. Dördüncü Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	148
5.2.5. Beşinci Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	149
5.2.6. Altıncı Alt Amaca İlişkin Sonuçlar	150
5.3. Öneriler	151
5.3.1. Uygulayıcılara Öneriler	151
5.3.2. Araştırmacılara Öneriler	153
KAYNAKÇA	155
EKLER	194
İZİN BELGELERİ	221
ÖZ GEÇMİŞ	226